

I. STUPNICE dis mol a es mol

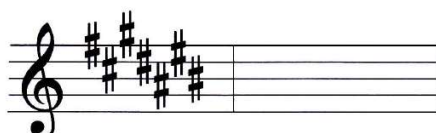
Na začiatok si zopakujme predznamenanania a ich poradie.

Krížiky v predznamenaní:
fis, cis, gis, dis, ais, eis, his

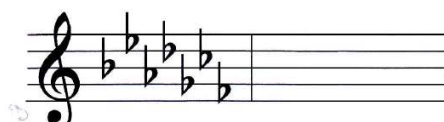
Béčka v predznamenaní:
bé, es, as, des, ges, ces, fes

ÚLOHA č.1

Opíš krížiky v predznamenaní.

Opíš béčka v predznamenaní.

Teraz sa bližšie pozrime na jedno „muzikantské čudo“, netradičnú skladbu od slovenského hudobného skladateľa **Juraja Hatríka** s názvom **Bach odpočíva pod zelenou limbou**.

Bach odpočíva pod zelenou limbou
Juraj Hatrík
Lento moderato
*)
pp
rall.
*) Prelúdium es mol, Temperovaný klavír I.

V ľavej ruke tejto skladbičky (v basovom kľúči) je začiatok ľudovej piesne Limbora, limbora.

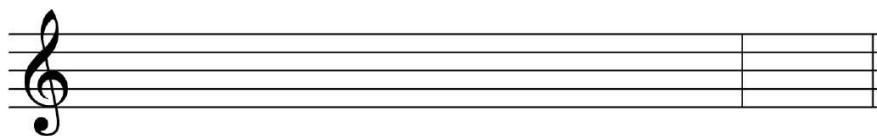
ÚLOHA č.1 – určí tóninu piesne v ľavej ruke (pozri sa na predznamenanania a posledný tón s korunkou, príp. si ju zahraj a zistíš, či má durový alebo molový charakter)

dis mol prirodzená

(6 krížikov: fis, cis, gis, dis, ais, eis)

ÚLOHA č.2 – prepíš stupnicu dis mol do husľového kľúča a doplň aj kvintakord

kvintakord

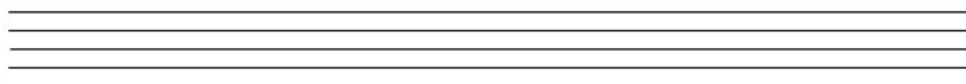
V pravej ruke spomínanej skladby znie úryvok z diela od Johanna Sebastiana Bacha – Prelúdium es mol. Už podľa názvu vieme, že teda bude v tónine es mol.

es mol prirodzená

(6 béčok: be, es, as, des, ges, ces)

ÚLOHA č.3 – prepíš stupnicu es mol do basového kľúča

II. ENHARMONICKÁ ZÁMENA

Napriek tomu, že v skladbe *Bach odpočívá pod zelenou limbou* je každá ruka v inej tónine, i tak spolu „ladia“. Ak si zahráš obe stupnice (dis mol aj es mol), tak zistíš prečo. Obe totižto znejú úplne rovnako, len sú rôzne zapísané. Hovoríme o **enharmonickkej zámene**.

Enharmonické tóny rovnako znejú, ale inak sa píšu.

Enharmonická zámena znamená zámenu daného tónu za tón rovnakej výšky, ale iného mena.

Enharmonicky zámenné tóny na klaviiatúre:

cis des		dis es		fis ges		gis as		ais hes		
c his	d	e fes	f eis	g	a	h ces	c his			

Enharmonicky zámenné tóny v notách:

cis¹ – des¹   dis¹ – es¹   e¹ – fes¹   eis¹ – f¹   fis¹ – ges¹

gis¹ – as¹   ais¹ – hes¹   h¹ – ces²   his¹ – c²   cis² – des²

ÚLOHA č.4 – zakrúžkuj takty, v ktorých sú oba tóny enharmonicky zámenné

ÚLOHA č.5 – doplň enharmonické tóny (prvé dva takty už máš doplnené)

III. RYTMICKÉ CVIČENIA

ÚLOHA č.6 – doplň taktové čiary

ÚLOHA č.7 – doplň neúplné takty ľubovoľnými rytmickými hodnotami